

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/43/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200354
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2014
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012200354.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : GRIGEL, s.r.o., so sídlom Mládežnícka 19, Banská Bystrica, IČO: 31 644 074, zastúpený Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., so sídlom Horná 41, Banská Bystrica, proti žalovanému : Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0075/99/2012 zo dňa 20. februára 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. februára 2013, č. k. 24S/34/2012-41, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. februára 2013, č. k. 24S/34/2012-41 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SK/0075/99/2012 zo dňa 20. februára 2012. Týmto rozhodnutím, žalovaný zamietol odvolanie žalobcu ako podané po lehote na podanie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici č. 5/0376/06/11 zo dňa 20. decembra 2011, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 1000 €. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku žalobca podal odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a zrušil rozhodnutie žalovaného pre jeho nezákonnosť spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. žiadal aj náhradu trov konania na súde prvého stupňa, a rovnako aj náhradu trov odvolacieho konania. namietal, že krajský súd sa nedostatočne a nesprávne vysporiadal s námietkami uplatnenými v žalobe. Doručovanie písomností právnickým osobám sa nemôže spravovať obidvoma ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), t. j. niekedy § 24 ods. 2 správneho poriadku a inokedy § 25 ods. 2 správneho poriadku.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi nepriznať náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu sa v zmysle fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku považuje za doručené 3.deň od uloženia, aj keď

sa adresát o uložení nedozvedel, t. j. 27. decembra 2011. Lehota na podanie odvolania uplynula dňa 11. januára 2012 a žalobca podal odvolanie na poštovú prepravu dňa 19. januára 2012, t. j. po uplynutí 15 dňovej lehoty na podanie odvolania. Preto je rozhodnutie žalovaného zo dňa 20. februára 2012, č. SK/0075/99/2012 o zamietnutí odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní, ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou súdu v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (t. j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Z obsahu spisového materiálu nesporne vyplýva, že žalobca je právnickou osobou, ide o spoločnosť - GRIGEL, s.r.o., so sídlom Mládežnícka 19, P.O.BOX 77, 974 01 Banská Bystrica. Konateľ spoločnosti K. M. takto pečiatkou označil „zápisnicu z mimoriadnej schôdze“, ktorú zaslal Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj. Táto písomnosť bola doručená inšpektorátu 18. októbra 2011. Taktiež z výpisu z obchodného registra, ktorý je súčasťou spisu, nesporne vyplýva, že žalobca je právnickou osobou.

Rozhodnutím č. P/0376/06/11 zo dňa 20. decembra 2011 uložil Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici žalobcovi za porušenie § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov pokutu vo výške 1000 €. Proti rozhodnutiu žalobca podal odvolanie. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 20. februára 2012, č. SK/0075/99/2012 odvolanie ako oneskorene podané zamietol.

Žalobca podal proti rozhodnutiu žalovaného žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a žiadal súd o jeho zrušenie. Namietal, že žalovaný nesprávne aplikoval na doručenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalobcovi § 24 ods. 2 správneho poriadku, pričom mal v prípade žalobcu ako právnickej osoby aplikovať § 25 ods. 2 správneho poriadku, ktorý osobitne upravuje doručovanie do vlastných rúk organizáciám a právnickým osobám, pri aplikácii, ktorého by nemohol dospieť k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu bolo podané oneskorene. Pri aplikácii § 25 ods. 2 správneho poriadku by dospel k správne právnemu záveru, že rozhodnutie prvostupňového orgánu bolo žalobcovi doručené dňa 4. januára 2012, a teda odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu nebolo podané oneskorene a odvolací správny orgán ho mal preskúmať ako odvolanie podané včas.

Krajský súd rozsudkom zo dňa 8. februára 2013, č. k. 24S/34/2012-41 žalobu zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Stotožnil sa so záverom žalovaného, že v danej veci treba na doručenie prvostupňového rozhodnutia aplikovať ustanovenie § 24 ods. 2 správneho poriadku.

Proti rozsudku žalobca podal odvolanie a namietal, že krajský súd nesprávne a nedostatočne vymedzil rozdiel medzi ustanoveniami § 24 ods. 2 a § 25 ods. 2 správneho poriadku.

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej ako je už v rozsudku len „správny poriadok“) upravuje postup pri dvoch spôsoboch doručovania do vlastných rúk § 24 a § 25.

Zákonná úprava doručovania má zabezpečovať právo dotknutej osoby na spravodlivý proces a umožňovať účastníkovi konania účinne a efektívne brániť svoje práva. Správny orgán sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za právne perfektné doručenie písomností ani s poukazom na pochybenie tretieho subjektu (napr. pošty).

Správny poriadok upravuje doručovanie do vlastných rúk v ustanovení § 24 a v prípade doručovania písomností do vlastných rúk, ak ich adresátom je orgán alebo právnická osoba v ustanovení § 25. V

případe ustanovenia § 25 ide o špeciálne ustanovenie, ktoré sa aplikuje v prípade, ak adresátom je právnická osoba (t. j. právnická osoba, ktorá je podnikateľom, aj právnická osoba, ktorá nepodniká) Je nesporné, že žalobca je právnickou osobou, ale súd sa nevysporiadal s touto skutočnosťou a nezisťoval, či prvostupňové rozhodnutie bolo doručované žalobcovi ako právnickej osobe.

V konaní o žalobe proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu sa súd riadi dispozičnou zásadou, ktorej vykonaním je ustanovenie § 249 ods. 2 O.s.p. ukládajúce žalobcovi povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí podania aj označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí, a správny súd je potom viazaný rozsahom a dôvodmi uvedenými v žalobe. Činnosť správneho súdu je ohraničená takto vymedzeným rámcom a súd sa musí obmedziť na skúmanie napadnutého rozhodnutia len v tomto smere, ak však nejde o vadu, na ktorú musí prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

V prejednávacom prípade sa krajský súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil žalobca vo svojej žalobe, dokonca na ne v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nereagoval stotožniac sa iba s odôvodnením preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu. Takýmto postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

?Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ?(ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 09.12.1994).

Nakoľko v prejednávacom prípade nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa zrejmé, akými úvahami sa súd riadil pri utváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobcu v žalobe a prečo považuje námietky žalobcu za neopodstatnené, je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že nebol vydaný spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

?Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

?V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podanej žaloby s prihliadnutím aj na dôvody odvolania, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobcu a znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

?V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.